

Column Open Leiderschap

Leiders zijn mensen die andere mensen inspireren

Volgens 'positief denken' is het volgende eenvoudig: de juiste mentale attitude is een positieve attitude. Hoe bereikt u die? Wel: door een positieve attitude. Het lijkt erop dat iedereen die niet positief denkt, dom is. De 'juiste mentale attitude' lijkt simpelweg plug&play. Ontbreekt hier niet ergens iets tussenin?

Denkelijk wel. Mensen zijn niet plug&play. Noch u, noch anderen leven in een poppenkast. De 'juiste mentale attitude' is geen kwestie van aan de juiste koordjes te trekken. Het is een ongoing effort. Soms smoezelig. Altijd rijkgeschakeerd en meerlagig. Het innerlijke vuur toont zich ook altijd anders. Gelukkig maar.

'In-spiritus': de geest blazen in iemand, iemand tot leven wekken, be-geest-eren. Dit staat ver van een simpele poppenkast, ver van louter uiterlijk vertoon. Inspiratie is als een vuur dat brandt ergens diep binnenin. Het dient daar brandend gehouden te worden. Ook dat is geen kwestie van trekken aan koordjes. Eerder van zelf keer op keer door de vlammen durven gaan. Risico's nemen. Dat wil ook zeggen: zich durven - blijven - buigen over levensvragen. Zichzelf blijven in vraag stellen. Ben ik mijn job? Wie ben ik zonder deze job? Ben ik een echte leider of doe ik alsof? Maak ik mijzelf iets wijs? Maak ik anderen allerhande wijs? Wat is de zin van dit alles? Het lijken de vragen van een opgroeiende tiener. Dat klopt. Een leider is iemand die blijft op-groeien. Hij blijft de vragen stellen en de antwoorden verdiepen. De meeste mensen stoppen hiermee als de 'eisen des levens' in de weg staan. Een leider niet. Dat maakt hem heel geïnspireerd. Daarbij draagt hij deze inspiratie over in de vorm van concrete uitstraling: als degene die hierdoor telkens opnieuw in concrete situaties 'het juiste woord op de juiste plaats' brengt. Het vuur dat in hem brandt zonder het hele bos af te branden laat anderen genieten van de warmte.

Dit is géén 'motivational speaking' dat slechts even de poppen doet dansen. Het is een heel ander niveau. Wie zich hierin vergist, denkt vleugels te krijgen als hij slechts met een katapult enkele meters verder wordt gegooid. Dikwijls dan nog om, met een paar kneuzingen erbij, na een tijdje terug te glijden. Wat het vooral vervelend maakt: mensen raken net hierdoor bewogen om telkens opnieuw dezelfde vergissing te begaan. Mensen willen zo graag vliegen. Wie hen wijsmaakt dat dit kan zonder de eigen vleugels te leren gebruiken (dit is: zonder de eigen diepere motivatie te respecteren), blaast op de speelfluit van een zekere van Hamelen.

Kijk naar de natuur. Alles verandert en blijft veranderen. Een zaadje wordt een plant wordt een boom. Deze natuurlijke verandering van binnenuit is organische 'groei'. Zo ook bij uw medewerkers. Probeer degene te zijn die voor ieder van hen afzonderlijk zowel als voor de groep, op geïnspireerde wijze 'groei' betekent. Bvb: echt doorleefd plezier doet groeien. Een klimaat waarin risico's kunnen en mogen genomen worden, doet groeien. Een duidelijke visie doet groeien. Een gevoel van 'resonantie' tussen mensen onderling doet groeien. Juiste kennis en ervaring doen groeien. Een voorbeeld (uzelf) van groei doet groeien. Men 'groeit' als intellectueel wezen (mens) ook graag naar een doel toe dat buiten het groeiproces zelf ligt. Bijvoorbeeld. Een doel kan welvaart zijn of welzijn. Een doel kan zijn een beter plaatsje voor zichzelf in de wereld of een plaatsje voor zichzelf in een betere wereld. Mensen kijken naar een leider *ook* als inspirator om hen te helpen dergelijk doel te

kiezen. Een unieke kans! En ook een belangrijke uitdaging. Een politicus bvb mag veel presteren. Als hij echter vergeet de mensen voortdurend een 'hoger doel' te geven waar iedereen tezamen naar kan streven en waarnaar zijn prestaties ook georiënteerd zijn, dan wordt hij eerder afgerekend op dit laatste dan op het eerste. Dit 'hoger doel' kan heel concreet verwoord zijn. Wat de mensen ertoe aantrekt echter, is de diepere betekenis ervan. De 'zin', oftewel datgene waarvoor we doen wat we doen. Uiteindelijk ligt deze niet in een of andere oppervlakkige onderlinge afspraak maar in de

Leiderschapstip: Wees voorzichtig met 'quick & dirty motivation' in de plaats van degelijke inspiratie. Gegooid worden, is niet hetzelfde als vliegen.

zingeveer zelf. Zonder uitspraak omtrent waar dit eindigt. Anders gezegd: iets heeft 'zin' als het een voorwerp, doel of instrument is van innerlijke zingeving en anders niet. Dit is waar in-spiratie uiteindelijk volledig over gaat. Wie aanreikt wat hiertoe nodig is, wordt met recht en reden door de groep van nature uit vooraan geplaatst.

Meer info: www.openleiderschap.be

De auteur is arts, master in cognitieve wetenschappen en A.I., doctorandus in medische wetenschappen